

ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ ТА МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отримано: 18 листопада 2024 р.

Прорецензовано: 2 грудня 2024 р.

Прийнято до друку: 5 грудня 2024 р.

e-mail: maslov.yevhenii@lil.kpi.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-5013-6084>

DOI: 10.25264/2519-2558-2024-23(91)-43-47

Маслов Є. О., Корнева З. М. Явище лексичного запозичення в контексті невизначеності понять “borrowing” й “loanword”. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2024. Вип. 23(91). С. 43–47.

УДК: 81'1

Маслов Євгеній Олександрович,
магістрант 2-го року навчання факультету лінгвістики,
Національний технічний університет України
“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”
Корнева Зоя Михайлівна,
доктор педагогічних наук, професор
Національний технічний університет України
“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”

ЯВИЩЕ ЛЕКСИЧНОГО ЗАПОЗИЧЕННЯ В КОНТЕКСТІ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ПОНЯТЬ “BORROWING” Й “LOANWORD”

Стаття присвячена дослідженню проблематики аналізу явища лексичного запозичення в контексті невизначеності понять “borrowing” та “loanword”. Дослідження проведено з метою надання поглибленої та ґрунтовної характеристики явища запозичення (в обох його аспектах) та привертання уваги до даної проблеми в українському мовознавчому дискурсі. Матеріалом для дослідження проблематики слугували як роботи вітчизняних мовознавців (серед яких Г. Гудима, Ж. Колоїз, А. Д. Олійник, М. О. Павленко, О. О. Селіванова, С. Камінська, В. І. Карабан, Д. П. Борис, Т. О. Ільченко), так і зарубіжних (Е. Хауген).

У статті представлені узагальнені та систематизовані актуальні погляди на явище лексичного запозичення (як одиниці так і процесу), а також приведена аргументація щодо доцільності використання наявних в них дефініцій та уявлень про феномен запозичення. У роботі також були запропоновані альтернативні поняття на позначення його аспектів. Зокрема, були визначені відмінності причин та джерел запозичення, одиниці та процесу запозичення задля надання аргументації та пояснення нашим поглядам на явище з метою зробити внесок в трактування понять “borrowing” та “loanword” в контексті їхньої невизначеності в українському мовознавчому дискурсі.

У процесі ознайомлення з літературними джерелами було зафіксоване регулярне одностороннє висвітлення питання запозичення (одиниця–процес) в наданні дефініції. Проте, ведучи подальший опис характеристик явища, автори неодмінно зачіпали і другий аспект явища, хоча його визначення попередньо не надавалося. Зазначену вище проблему ми зафіксували в переважній більшості робіт, що стосуються явища лексичного запозичення.

Ключові слова: загальне мовознавство, переклад, запозичення, процес запозичення, одиниця запозичення, borrowing, loanword.

Yevhenii Maslov,
2nd year Master Student of the Faculty of Linguistics,
National Technical University of Ukraine
“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”
Zoia Kornieva,
Doctor of Pedagogic Sciences, Full Professor,
National Technical University of Ukraine
“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

ON THE ISSUE OF THE BORROWING-LOANWORD PHENOMENON DEFINITION IN MODERN UKRAINIAN LINGUISTICS

The article deals with the problem of the borrowing-loanword phenomenon analysis regarding the absence of corresponding terms denoting two separate aspects of the phenomenon in modern Ukrainian linguistics. The study was conducted in order to present a comprehensive characteristics of both of the phenomenon's aspects, as well as stress the above mentioned terminological issue existing within Ukrainian linguistic discourse. In order to research the topic of the borrowing-loanword phenomenon, a number of Ukrainian (Hudyma, Koloiz, Oliinyk, Pavlenko, Selivanova, Kaminska, Karaban, Boris, Ilchenko) and foreign (Haugen) researchers' works have been thoroughly examined.

This article contains relevant, organised data regarding the borrowing-loanword phenomenon. In addition, relevancy and appropriateness of the definitions provided in the examined works of the mentioned above linguists is being discussed in this paper. Additionally, alternative

terms denoting two separate aspects of the borrowing-loanword phenomenon are provided. Lastly, the difference between the cause and origin, a unit and process has been discussed in order to provide reasoning necessary to comprehensively deliver our point of view, as well as contribute to the understanding of the borrowing-loanword phenomenon regarding its blurred status in Ukrainian linguistic discourse.

Further study of the reference material has shown a continuous one-sided coverage of the borrowing-loanword phenomenon when giving its definition. However, not having mentioned the definition of another aspect they would still cover its characteristics. The issue discussed in the last paragraph has been found in most of the reference materials covering the borrowing-loanword phenomenon that were examined.

Keywords: general linguistics, translation, borrowing, the borrowing process, the unit of borrowing, loanword.

Постановка проблеми. У зв'язку з постійним розвитком уявлень людської цивілізації про устрій навколишнього світу, словниковий запас англійської (як *lingua franca*) та української (як *мови-реципієнта запозичень*) мов також зазнає змін та трансформацій, зокрема – вводяться нові поняття та терміни на позначення щойно відкритих, або таких, що надійшли в культуру мови-реципієнта нещодавно, явищ (Гудима, 2021). Традиційно, нововведені лексичні одиниці визначають як неологізми (*неолексеми*) (Колоїз, 2002) що, залежно від джерела та способу надходження, можуть бути також віднесені до *запозичень*. Утім, в англійській мовознавчій практиці паралельно співіснують два поняття – “*borrowing*” та “*loanword*” (Haugen, 1950), в той час як в українській циркулює лише одне – *запозичення* (Олійник, 2002; Павленко, 2010; Селіванова, 2006; Камінська, & Момот, 2020). З огляду на це, доцільно вважати необхідним висвітлення даної невизначеності з метою ознайомлення української мовознавчої спільноти з проблемним, на наш погляд, співіснуванням двох аналогічних англійських термінів, що попри свою схожість описують два різних аспекти явища запозичення.

Актуальність теми. Актуальність даної теми полягає в необхідності надання чіткої, однозначної та узагальненої характеристики явища лексичного запозичення в контексті невизначеності понять “*borrowing*” та “*loanword*”. Зокрема, існує й необхідність надання вичерпного пояснення відмінностей цих понять, а також українськомовних відповідників, що доцільно було б вживати задля їх позначення. Актуальним дане питання залишається й сьогодні, адже попри значну кількість проведених досліджень на цю тему, це завдання досі не було виконано повною мірою. У зв'язку з цим, ми маємо на меті вирішення зазначених вище проблем та подальшої актуалізації й висвітлення визначеної проблеми задля досягнення наукового консенсусу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Українські мовознавці неодноразово висвітлювали дану тему в своїх роботах, з різних позицій та застосовуючи різні підходи до аналізу і розгляду явища запозичення. Зокрема, ми можемо виділити роботи Г. Гудими, Ю. Слодицької, А. Олійника, С. Камінської, Т. Льченко, Е. Хаугена – всі зазначені роботи присвячені дослідженню певного аспекту явища запозичення. Висвітлення тематики явища лексичних запозичень в цих роботах має переважно загальний характер. Поняття “*borrowing*” та “*loanword*” використовуються достатньо вільно та регулярно фігурують в наукових працях та статтях як взаємозамінні терміни (Павленко, 2010; Камінська, & Момот, 2020). Попри визнання (*шляхом вживання*) існування двох різних термінів належного тлумачення або пояснення мотивації вживання одного з понять не надається. Така неоднозначність та невизначеність призводить, в свою чергу, до повторення академіками аналогічних помилок. З-поміж них можна виділити відсутність конкретики при розгляді явища запозичення, що призводить до укорінення та нормалізації односторонніх поглядів на явище запозичення в науковій мовознавчій спільноті. Також, при написанні статті було проведено ознайомлення з роботами, присвяченими суміжним темам, що значним чином посприяли розширенню тематики роботи. Поміж них: В. Карабан, О. Селіванова, Ж. Колоїз, Д. Борис. На завершення, ми можемо впевнено констатувати факт недостатнього висвітлення проблеми попри її важливість для мовознавчої спільноти та значну кількість вже наявних досліджень явища запозичення, що могли б її вирішити.

Мета статті. Мета статті полягає у висвітленні загальної характеристики явища лексичного запозичення та окреслити визначальні особливості понять “*borrowing*” та “*loanword*” в контексті недостатнього вивчення проблеми, що внесли б необхідні корективи в уявлення, представлені в українському мовознавчому дискурсі стосовно запозиченої лексики. Зокрема, нашими завданнями є обґрунтувати доречність приведених нами трактувань явища (*в обох його аспектах*), а також запропонувати альтернативні, конкретизуючі дефініції, що слугуватимуть належними відповідниками понять “*borrowing*” та “*loanword*”.

Виклад основного матеріалу. Попри безперечний статус запозичення як конвенційного методу збагачення лексичного складу мови (Гудима, 2021), погляди мовознавчої спільноти при наданні визначення такому явищу помітно різняться в глибині суджень та розгляду аспектів явища, що включає запропонована ними дефініція. Відповідно, ми можемо виділити такі визначення явища *запозичення*:

1) *елемент чужої мови* (слово, морфема, синтаксична конструкція), перенесений з однієї мови в іншу в результаті мовних контактів, а також сам результат переходу елемента однієї мови в іншу (Павленко, 2010);

2) *слова*, які були взяті в одній мові й внесені до словникового запасу іншої зі змінами, або без (Камінська, & Момот, 2020);

3) *звернення* до лексичного фонду інших мов для вираження нових понять, подальшої диференціації вже наявних понять та позначення невідомих досі предметів і явищ (Олійник, 2002);

4) *процес* введення до певної мови морфем, слів або висловів іншої мови; *слово чи сполука*, уведена до певної мови з іншої мови (Селіванова, 2006).

У наведених дефініціях чітко прослідковується непевність в тому, чи є запозичення виключно *одиноцею* або *процесом*. Навіть попри те, що ми можемо зробити однозначний емпіричний висновок щодо «*подвійного*» прояву запозичення (*одиноця-процес*), спостерігаючи його взаємодію в мовному середовищі, в переважній більшості приведених дефініцій, а саме *першій та другій*, не зазначається другий прояв явища – *процес* (Павленко, 2010; Камінська, & Момот, 2020). У визначенні номер *три*, натомість ігнорується запозичення як *одиноця*, і тільки у дефініції номер *чотири* висвітлено обидва прояви (Селіванова, 2006). Саме останню дефініцію ми можемо вважати найбільш повноцінною серед представлених. Непевність також і полягає в подальшому розгляді мовознавців (Павленко, 2010; Камінська, & Момот, 2020) власне процесу запозичення, надаючи дефініцію та характеристику лише запозиченим лексичним одиницям. Це може свідчити про нестачу

комплексного розуміння явища певними мовознавцями та сприяти розповсюдженню викривлених уявлень про запозичення в подальшому.

Найкраще розкривається наведена вище проблематика у трактовці понять “*borrowing*” та “*loanword*”, що були визначені об’єктами нашого дослідження саме завдяки їх значному внеску в дискурс явища запозичення. Відповідно, згідно словниковим визначенням, *borrowing* – *a word or idea taken from another language, person, or source and used in one’s language or work* (Oxford University Press, 2010); *loanword* – *a word adopted from a foreign language with little to no modification* (Oxford University Press, 2010). Цінним зауваженням є факт згадки *відсутності, або обмеженої присутності*, модифікацій у визначенні терміну *loanword*, адже сусіднім за розташуванням в словнику, а також за семантикою є термін *loan translation* (*an expression adopted by one language from another in a more or less literally translated form. Also called CALQUE*) (Oxford University Press, 2010). Варто також звернути увагу на те, що *модифікація* не є тотожною поняттю *трансформація* (Haugen, 1950). *Калькування*, в свою чергу, хоч і належить до перекладацьких трансформацій, не передбачає проведення комплексних трансформацій лексичної одиниці (Шаранова, & Маслов, 2022). Натомість, відбудеться модифікація звукового та буквенного складу запозиченої лексеми в процесі асиміляції (Павленко, 2010). Про подібні особливості у визначенні “*borrowing*” не йдеться (Oxford University Press, 2010), тому ми не можемо заперечувати можливість трансформацій та модифікацій такого запозичення. Проте, ці визначення також не надають точної відповіді на питання про відповідність понять “*borrowing*” та “*loanword*” аспекту *процесу* та *одиниці* запозичення відповідно.

Головний внесок у розуміння відмінності цих двох термінів могла б зробити теорія лінгвістичних запозичень Ейнара Хаугена. У ній аргументується позиція щодо розуміння “*borrowing*” як процесу (*проте не стану*), а “*loanword*” як одиниці (Haugen, 1950). Це, в свою чергу, аргументується тим, що сама морфологія слова *borrowing* (*a same його герундіальна форма*) свідчить про позначення даним терміном саме *процесу*. На додачу, піднімається у межах цієї дискусії також і питання про доцільність закріпленої за *даною лексемою* (*проте не самим поняттям*) метафори «*позики*», адже позика надається згідно угоди між двома сторонами (Haugen, 1950). Відповідно, в мовному середовищі угоди про запозичення лексичної одиниці однієї мови іншою не укладаються. Натомість, все відбувається органічно та майже несвідомо (*непомітно до певного часу*) (Камінська, & Момот, 2020). Загалом, пояснення відповідності терміна *borrowing* аспекту *процесу* запозичення є достатньо вичерпним і послідовним, оскільки морфологія терміну *loanword* не свідчить про процес, або тривалу дію. Натомість, вона безпосередньо свідчить про відповідність терміну аспекту одиниці запозичення, завдяки його словотвору шляхом складання двох основ – *loan* + *word*, дослівно можна перекласти як «*запозичене слово*». Якщо продовжити міркування в цьому напрямку, ми можемо визначити, що *borrowing* можна дослівно перекласти як «*запозичення*». Приведене нами аргументоване розмежування цих понять може остаточно вирішити головну проблему при аналізі явища запозичення – несистематичність та неконкретність підходу до його дослідження внаслідок нестачі окремої термінології на позначення обох його аспектів.

Проте, наявні труднощі також і в фіксації запозичення (*як одиниці так і процесу*) іншомовної неолексеми. Їх намагалися пояснити «*відсутністю тлумачення новизни як універсальної філософської категорії*» (Борис, 2015). Відколи процес запозичення є динамічним у своєму прояві (*як розвиток самого процесу так і функціонування одиниці в мові*) має існувати відправна точка для визначення (розпізнавання), фіксації та констатації факту того, що відбувся процес запозичення (Борис, 2015). Загалом, він має багато ступенів, що включають як розвиток так і трансформації в процесі асиміляції. Їх можна умовно розділити на 4 етапи: *виникнення, становлення, зрілість, перетворення* (Борис, 2015). Фактично, аналіз *процесу* запозичення ускладнений неможливістю передбачити початок процесу запозичення, а отже його фіксація ускладнюється внаслідок відсутності інформації з приводу того якої саме іншомовної лексичної одиниці відбувається запозичення на даний момент. У зв’язку з цим, доцільно стверджувати, що аналіз процесу запозичення стає можливий принаймні на етапі *становлення-зрілість*, адже тільки вони представляють фактичний матеріал, який можливо проаналізувати. Такий матеріал ми можемо здобути саме завдяки отриманню результату процесу запозичення – *запозичення-одиниці*. Її, звісно, не можна назвати остаточною результатом, адже *процес* запозичення триває і в межах асиміляції іншомовної одиниці. Відповідно, *запозичення-одиниця* тут і слугуватиме відправною точкою, що уможливить аналіз неолексеми, а також проаналізувати *запозичення-процес*. Щоправда, вже в «ретроспективі».

У подальшому, як показує практика поповнення лексичного складу мови іншомовними одиницями, фіксація нововведеної, запозиченої лексики в словниках не створить таких істотних труднощів, як у випадку з *процесом*. Усе завдяки тому, що *одиницю* ми можемо відносно простими способами (*наприклад, завдяки дослідженню морфології слова, його походження та приблизного періоду фіксації в словниках та інших лексикографічних джерелах*) розпізнати та охарактеризувати за низкою притаманних запозиченню ознак: притаманні певним іноземним мовам *суфікси, корені та закінчення*, нехарактерні мові-реципієнту *звукові та буквені форми слова* (*фактично чужорідне, непритаманне звучання або написання слова, що експліцитно вказує мову свого походження*) (Павленко, 2010). Звісно, у зв’язку з поширеністю мовних контактів та домінуючими позиціями певних держав в специфічних галузях, можливо виділити відповідні сфери впливу окремої мови на формування термінологічних систем цих сфер діяльності. Відповідно, керуючись цим принципом ми матимемо змогу висунути припущення з приводу походження лексичної одиниці опираючись не тільки на інтралінгвальну (внутрішньомовну) інформацію та знання про одиницю, але й на екстралінгвальну. Завдяки цьому підходу ми зможемо синтезувати комплексне припущення, що також матиме доказову базу, аргументи якої присутні не тільки в суто лінгвістичному вимірі, але й цілком прагматичному, прикладному.

Вартим уваги зауваженням щодо одиниць запозичення є те, що остаточно пройшовши процес асиміляції, й після певних перекладацьких трансформацій (*адже не кожне запозичення зберігає оригінальну звукову або буквену форму в процесі асиміляції*) (Камінська, & Момот, 2020), запозичення може призвести до утворення так званих «*міжмовних омонімів*», (псевдо) інтернаціоналізмів (Карабан, 2004). Згадка про даний феномен не є випадковою, адже проблема їхнього трактування та перекладу є суміжною до проблематики запозичень, оскільки інтернаціоналізми також належать до запозиченої лексики (Карабан, 2004). Важливість усвідомлення масштабу впливу явища інтернаціоналізмів на ідентифікацію, фіксацію та використання запозичень в мові-реципієнті є надзвичайно недооціненою і дана тема залишається достатньо розкритою в сучасному мовознавстві. Як мінімум, явище запозичення має тематичні точки перетину та феноменологічний зв’язок з

такими явищами та процесами: *неологізація, неолексеми, (псевдо)інтернаціоналізми, оказіоналізми*. Відповідно, трактування понять запозичення також матиме вплив і на розгляд наведених вище, суміжних до нашої тем, оскільки трактування певного поняття включає і надання характеристики та класифікації явища.

Зокрема, особливо важливим для нас елементом характеристики явища є причини та джерела запозичень. Виділяють дві основні *причини* запозичень – *внутрішні та зовнішні* (Льченко, 2021). Існує й альтернативний (*проте подібний за змістом*) розподіл на *екстралінгвістичні та лінгвістичні* причини. Перевагу ми надамо саме останній, з метою запобігання конфлікту з класифікацією *джерел* запозичень. Попри поверхневу подібність вони не є такими. Відповідно, до *екстралінгвістичних* причин належать позамовні чинники: соціальні, культурні, економічні, геополітичні причини, тенденції світової лінгвістики, і т.п. Лінгвістичними причинами є *мовні або внутрішньомовні* чинники: тенденції вітчизняного мовознавства, поява нових реалій в культурі/мовному середовищі, прагнення або необхідність пошуку скороченого варіанту поняття, прагнення досягти експресивності завдяки вживанню іншомовного відповідника, вживання такого відповідника як стилістичного засобу, відсутність актуальних стандартів щодо асиміляції іншомовних слів. Тобто – всі внутрішні, соціо-культурні та наукові процеси, що впливають на розвиток мови і апропріацію іншомовної лексики (Льченко, 2021). Як було вже зазначено, запозичення різняться також і за джерелом походження (Камінська, & Момот, 2020). *Внутрішні* здійснюються завдяки залученню вже наявних в мові ресурсів, а *зовнішні* залучають додаткові, власне зовнішні ресурси.

Важливість наведеної вище класифікації джерел та причин запозичення в даному контексті полягає в тому, що вони допомагають достатньо чітко усвідомити відмінність між процесом (*borrowing*) та одиницею (*loanword*) завдяки їх виключній відмінності – *процес* має причини, в той час як *одиниця* має джерела. Пояснити це можна тим, що за своєю природою *процес динамічний*, його можна досліджувати через спостереження його розвитку, включно зі становленням та занепадом. Саме його словникове визначення свідчить про те, що розвиток або зміна станів явища є *процесом* (Oxford University Press, 2010). Процес не відбувається самостійно, в ізоляції від тих чинників, або сторін, що відповідальні за його розвиток та існування як таке. Процес приводить в дію рушійна сила, діячі, фактори, причини, він є наслідком їх взаємодії. Втім, у випадку відсутності змін чи низької активності процесу ми можемо охарактеризувати його як статичний, хоча й існування статичних процесів в мовному середовищі є неоднозначним питанням. *Одиниця статична* за своєю природою, адже нею маніпулюють, вона бере участь в процесі. Вона не є дією або послідовністю дій. *Одиниця* це мовний факт. Проте, її розвиток також можна аналізувати (*як на певних етапах так і взагалі*), як і у випадку з процесом. Тим більш, *одиниця* також не може існувати в ізоляції, оскільки *одиниці*, що взаємодіють між собою, утворюють *систему*. У нашому випадку, *системою (як осередком існування одиниці)* є мова. Саме в системі мови лексичні *одиниці (запозичення)* задіяні в динамічному процесі (*запозичення*). І насамкінець, наведені вище міркування є ще одним доказом подвійного прояву аспектів запозичення, а також факту того, що їх існування, взаємодія та вплив є можливими виключно в синергії, при одночасній взаємодії двох ключових складових явища запозичення.

Висновки. Узагальнюючи викладене вище, ми можемо ще раз усвідомити важливість та необхідність розрізнення двох фундаментальних аспектів запозичення – *одиниці та процесу*. Саме вони сприяють формуванню комплексного уявлення про об'єкт нашого дослідження та, загалом, слугують ввідними положеннями в дискурс, що оточує явище запозичення. Варто також наголосити, що стосунки *одиниця-процес* не є дихотомічними у зв'язку з одночасною множинністю проявів явища запозичення. Зауважимо, що *запозичення-одиниця* надходить в лексичний склад мови-реципієнта завдяки *запозичення-процесу*. Вони не існують ізолювано, в окремих площинах мовного середовища. Навпаки, їх прояв відбувається в синергії. Це, в свою чергу, також обумовлено й фактом їх приналежності до аспектів одного явища. Відповідно, в українському науковому мовленні доречно використання двох конкретизуючих термінів «*запозичення-одиниця*» та «*запозичення-процес*» задля розмежування та конкретизації аспекту явища запозичення, що висвітлюється в межах певної дискусії. В такий спосіб ми можемо уникнути неоднозначності тверджень та приведеної в таких роботах аргументації з приводу проявів явища запозичення. Надаючи детальну характеристику *процесу* запозичення, ми можемо виділити такі етапи його розвитку: *виникнення, становлення, зрілість, перетворення*. Також, виділяють *внутрішні та зовнішні джерела одиниць* запозичення. У випадку *процесу* запозичення, виділяють *екстралінгвістичні та лінгвістичні* причини. Диференціація на *джерела й причини* є достатньо важливою в контексті невизначеності понять “*borrowing*” та “*loanword*”, оскільки розуміння фундаментальних відмінностей *джерел та причин* запозичень сприяє усвідомленню відмінностей *процесу і одиниці* як динамічного та (переважно) статичного явищ. Ця знахідка також підкріплює аргументацію на користь синергетичних відносин *запозичення-одиниці та запозичення-процесу*, оскільки зазначені вище явища також функціонують у постійній взаємодії, об'єднуючись в систему. Насамкінець, ми можемо зробити висновок про те, що трактування понять *неологізація, неолексеми, (псевдо)інтернаціоналізми, оказіоналізми* безпосередньо залежить від надання правильної (*повноцінної*) дефініції явища запозичення в зв'язку з суміжністю та неоднократним перетином даних тематик в межах дискурсу неології. Об'єднує їх також і *невизначеність категорії новизни* в лінгвістичному дискурсі, що певною мірою ставить під питання можливість фіксації процесу запозичення до його завершення, адже його результат загалом представлений *одиницею* запозичення. Фіксація ж *одиниці* можлива лише після початку її циркуляції в мовному середовищі мови-реципієнта. Перспективи розвідок у даному напрямку полягають в подальшій розробці аргументації доцільності використання запропонованих в статті відповідників, а також пошуку й зміцнення її слабких сторін. Доцільно вважати, що в майбутніх роботах на цю тему мають бути досліджені нові напрямки і підходи до її аналізу, а також поглиблений мовознавчий дискурс явища лексичного запозичення в обох його аспектах. Насамкінець, їх спрямування має бути організованим таким чином, щоб їх зміст охоплював ширший перелік суміжних тем та проблем задля привнесення іновативних ідей та пошуку досі невирішеної проблематики, що стосується явища лексичного запозичення, уявлень про нього та його функціонування в мовному середовищі мови-реципієнта.

Література:

1. Борис Д. П. Проблема неоднозначності поняття “неологізм” крізь призму лінгвофілософської теорії. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка*. 2015. № 3. С. 54–61.
2. Гудима Г., Слодинська Ю. Англомовні запозичення в сучасній українській мові. *Молодий вчений*. 2021. № 6 (94). С. 26–29. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-6-94-6> (дата звернення: 31.10.2024).

3. Ільченко Т. Особливості вживання іншомовних запозичень в сучасній англійській мові та способи їх перекладу. *Молодий вчений*. 2021. № 12 (100). С. 58–61. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-12-100-12> (дата звернення: 31.10.2024).
4. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. 4-те вид. Вінниця : Нова Кн., 2004. 576 с.
5. Колоїз Ж. В. До питання про диференціацію основних понять неології. *Вісник Запорізького державного університету*. 2002. № 3.
6. Олійник А. Д. Роль запозичень-англіцизмів у розвитку сучасної української мікроекономічної термінології : автореф. дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Київ, 2002. 18 с.
7. Павленко М. О. Асиміляція лексичних запозичень в англійській мові. *Молоді фахівці – майбутнє науки*. 2010. № 1. С. 82–86.
8. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 714 с.
9. Шаранова Ю. В., Маслов Є. О. Перекладацькі трансформації в англо-українських перекладах у сфері інженерії. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Т. 3, № 27. С. 150–154.
10. Haugen E. The analysis of linguistic borrowing. *Language*. 1950. Vol. 26, no. 2. P. 210. URL: <https://doi.org/10.2307/410058> (date of access: 31.10.2024).
11. Kaminska S., Momot A. Ways of appearance of borrowings in modern english. their assimilation and application. *Naukovi zapiski nacional'nogo universitetu «ostroz'ka akademiâ». seriâ «filologiâ»*. 2020. Vol. 1, no. 9(77). P. 220–223. URL: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2020-9\(77\)-220-223](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2020-9(77)-220-223) (date of access: 31.10.2024).
12. Oxford dictionary of english. Oxford University Press, 2010. URL: <https://doi.org/10.1093/acref/9780199571123.001.0001> (date of access: 31.10.2024).

References:

1. Borys, D. P. (2015). Problema neodnoznachnosti ponyattya "neologizm" kriz' pryizmu linhvofilosofs'koyi teorii [The issue of ambiguity of the "neologism" notion from the standpoint of linguistic philosophy theory]. *Naukovyy visnyk DDPU imeni I. Franka [Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University journal]*, (3), 54–61.
2. Haugen, E. (1950). The analysis of linguistic borrowing. *Language*, 26(2), 210. <https://doi.org/10.2307/410058>
3. Hudyma, H., & Slodynytska, J. (2021). Anhlovni zapozychennya v suchasniy ukrayins'kiy movi [English loanwords in modern Ukrainian language]. *Molodyy vchenyy [Young scientist]*, (6 (94)), 26–29. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-6-94-6>
4. Ilchenko, T. (2021). Osoblyvosti vzhivannya inshomovnykh zapozychen' v suchasniy anhliys'kiy movi ta sposoby yikh perekladu [Peculiarities of loanwords' functioning in modern English and their translation]. *Molodyy vchenyy [Young scientist]*, (12 (100)), 58–61.
5. Kaminska, S., & Momot, A. (2020). Ways of appearance of borrowings in modern english. their assimilation and application. *Naukovi zapiski Nacional'nogo universitetu «Ostroz'ka akademiâ». Seriâ «Filologiâ» [Scientific notes of the National University «Ostroh Academy»: series «Philology»]*, 1(9(77)), 220–223. [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2020-9\(77\)-220-223](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2020-9(77)-220-223)
6. Karaban, V. I. (2004). *Pereklad anhliys'koyi naukovoyi i tekhnichnoyi literatury* [Modern technical and scientific literature translation]. Nova Kn. [New Book]
7. Koloiz, Z. V. (2002). Do pytannya pro dyferentsiatsiyu osnovnykh ponyat' neolohiyi [On differentiation of the neology key notions]. *Visnyk Zaporiz'koho derzhavnogo universytetu [Zaporizhzhia state university journal]*, (3).
8. Oliinyk, A. D. (2002). Rol' zapozychen'-anhliys'kykh v rozvytku suchasnoyi ukrayins'koyi mikroekonomichnoyi terminolohiyi [Contribution of English loanwords to the development of modern Ukrainian microeconomic terminology] [avtoref. dysertatsiia na zdobuttia naukovooho stupenia kandydata filolohichnykh nauk].
9. *Oxford dictionary of english*. (2010). Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acref/9780199571123.001.0001>
10. Pavlenko, M. O. (2010). Asymilyatsiya leksychnykh zapozychen' v anhliys'kiy movi [Lexical loanwords' assimilation in the English language]. *Molodi fakhivtsi – maibutnie nauky [Young specialists are the future of science]*, (1), 82–86.
11. Selivanova, O. O. (2006). *Suchasna linhvistyka: Terminolohichna entsyklopediya* [Modern linguistics: encyclopedia of terminology]. Dovkillya-K. [Environment-K]
12. Sharanova, J. V., & Maslov, Y. O. (2022). Perekladats'ki transformatsiyi v anhlo-ukrayins'kykh perekladakh u sferi inzheneriyi [Translation transformations in English-Ukrainian translations of the texts of the engineering field]. *Zakarpats'ki filolohichni studiyi [Transcarpathian philology studies]*, 3(27), 150–154.